

Slyšící, neste kříže druhých! (Mat 27, 30-34)

I. Úvod

Přesně 14 slov použil Matouš pro zaznamenání jednoho z nejkratších příběhů Bible. Možná si řeknete, že to snad ani není příběh, ale informační vsuvka, kterou zde pisatel zařadil spíše z kronikářského zájmu, než že by se tím snažil sdělit něco zásadního.

Jeden jediný verš o 14 slovech, který bychom klidně mohli přeskočit a pokračovat dále v četbě, aniž bychom přišli o nějakou zásadní informaci hlavního sledovaného příběhu. Přesto dnes jen málokdo neví, kdo je Šimon z Kyrény.

Nedávno jsem měl příležitost navštívit obrazovou galerii v Drážďanech a prohlédnout si sbírku starých malířských mistrů. Překvapilo mne, že na celé řadě obrazů z Kristova ukřižování je vyobrazen výjev Šimona nesoucího kříž. Právě v této galerii ke mně tento příběh poprvé začal promlouvat, nejen jako jeden verš, ale jako veliký příběh. Vzpomínám si, jak jsem si pod těmito nádhernými obrazy poprvé položil otázku, co pro mne tento úsporný a zároveň tolik známý příběh Šimona z Kyrény znamená. Dovolte mi proto, abych vás dnes do svého přemýšlení o muži, který pomáhal nést Ježíšův kříž, alespoň krátce vtáhl.

II. Kdo byl Šimon?

a) Obecně známá postava

Při četbě evangelií máme jednu obrovskou výhodu. Chceme-li se o nějakém textu nebo příběhu dozvědět více, zjistíme nejprve, co na dané téma napsali ve svých evangeliích ostatní evangelisté. Zatímco teolog Jan tento příběh ke svému sdělení vůbec nepotřebuje, synoptici Matouš, Marek a Lukáš, Marek příběh o muži z Kyrény popisují téměř identicky.

Odborníci předpokládají, že zpráva o Šimonu z Kyrény je s největší pravděpodobností tak stručná proto, že jeho čin byl mezi v době vzniku evangelií mezi lidmi obecně znám. Pisatelé si toho byli vědomi, proto nepociťovali potřebu děj dále rozvádět. Shoda evangelistů zároveň také potvrzuje fakt, že muselo jít o událost velice významnou a důležitou.

b) Otec dvou významných křesťanů

Nejvíce informací nabízí evangelista Marek. V 15. kapitole 21. verši čteme: „*Cestou přinutili nějakého Šimona z Kyrény, otce Alexandrova a Rufova, který šel z venkova, aby mu nesl kříž.*“

Markovo evangelium náš základní text rozšiřuje o jednu důležitou informaci. Zmiňuje, že Šimon z Kyrény byl otcem Alexandra a Rufa. Pisatel jakoby opět předpokládal čtenářovu znalost a další informace o zmíněných mužích neuvádí.

Vykladači a teologové se shodují v tom, že s největší pravděpodobností mohlo jít o známé křesťany, kteří se křesťany možná stali právě proto, že jejich otec pomáhal nést Kristův kříž.

c) Poutník z diaspory

Vykladači zdůrazňují ještě jednu podrobnost, na kterou upozorňuje evangelista Lukáš. Ten píše o tom, že Šimon šel z pole, neboli z venkova. Z toho opět můžeme vyvodit několik zajímavých poznatků. Šimon pocházel či přišel z Kyrenaiky, tedy dnešní Libye. Byl zřejmě diasporním Židem, který do Jeruzaléma dorazil u příležitosti velikonočních svátků. Jelikož v Jeruzalémě bylo v těch dnech tolik poutníků, že se Šimon ubytování v Jeruzalémě

už nesehnal a musel přenocovat někde v okolí, čili na venkově, byl v tu chvíli tedy „člověkem přesporním“.

III. Šimon, Ježíšův pomocník z donucení

Když se tedy Šimon šel ze svého nocležiště do Jeruzaléma, v rámci velikonočních svátků, účastnit jedné z předepsaných bohoslužeb, římsí vojáci jej přinutili nést kříž vyčerpaného Ježíše.

Tato událost nebyla v římských poměrech ničím neobvyklým. Z historie víme, že se tenkrát jednalo o jev zcela běžný. Vezmeme-li v úvahu, že příčné ráhno mělo něco kolem 50 kil a trestanci byli často zesláblí z bičování nebo dlouhého pobytu ve vězení, mělo takové řešení své logické opodstatnění. V našem příběhu padla volba římského vojáka na přihlížejícího Šimona z Kyrény. Šimon byl k nesení kříže prostě donucen.

Dá se však předpokládat, že nesení Kristova kříže mohlo Šimona silně ovlivnit. Určitě jej muselo zajímat, kdo vlastně byl ten, jehož kříž chvíli nesl a jehož nevšednímu úmrtí byl neplánovaně přítomen. Možná ještě nějaký čas trvalo, než se setkal s někým, kdo mu o onom muži mohl říci více, ale pak se dozvěděl úžasné věci.

Jméno Šimon v překladu z Hebrejštiny do češtiny znamená „Slyšící“. Jména měla v biblických dobách veliký význam, v textu proto dodnes plní i jinou, než jen identifikační úlohu. Čtenářům často chtějí něco důležitého sdělit. Ani tento příběh není výjimkou. Šimon zvěsti o ukřižovaném a vzkříšeném Kristu určitě nejen naslouchal ale zřejmě ji také i uslyšel a pochopil stejně, jako později jeho synové.

IV. Křesťané, Ježíšovi pomocníci z přesvědčení?

Se Šimonem máme mnoho společného. I my jsme povoláni k tomu, abychom nesli Kristův kříž. Povolává nás k tomu Ježíš sám slovy: *Vezměte na sebe mé jho a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem.*“

Co však je oním příčným břevnem, k jehož nesení nás Ježíš Kristus vybízí? V Matoušově evangeliu 11 kapitole od 28 verše Ježíš říká toto: *„Pojďte ke mně všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi břemeny, a já vám dám odpočinout.“* Apoštol Pavel v epistoletě Galatským šesté kapitole druhém verši vysvětluje: *„Berte na sebe břemena jedni druhých, tak naplníte zákon Kristův.“* Výzva k nesení Kristova kříže je tedy mimo jiné výzvou k nesení břemen našich bližních. Vzpomínáte? U posledního soudu Ježíš toto pojetí potvrzuje slovy: *„Cokoli jste učinili jednomu z těchto mých nejmenších, mně jste učinili.“* (Mt 25,45)

Mezi námi a Šimonem je však jeden významný rozdíl. Zatímco Šimon výzvu k nesení kříže uslyšel na základě donucení ze strany římských vojáků, my jsme se k nesení Ježíšova kříže rozhodli zcela dobrovolně. Proto bychom se asi měli ptát, zda je pro nás nesení Kristova kříže stále ještě aktuální. Zda na sebe dobrovolně stále ještě bereme alespoň část tíhy tohoto světa, kterou On už léta nese. Nejsme dnes už náhodou jen „čumilové“, kteří Ježíšovo utrpení pozorují, možná s velikým pohnutím, jen někde v bezpečí uprostřed davu? Nepřenecháváme Ježíšovo břemeno z opatrnosti, či pohodlnosti dnes už raději těm povolanejším?

V. Adventisté nesoucí Kristův kříž ve SC Londýnská

Jsem nadšen z toho, že se nám po několika letech příprav již v úterý příštího týdne podaří slavnostním večerem odstartovat činnost Společenského centra Londýnská 30. Byl

bych moc rád, kdyby nám tato událost pomohla vědomě vystoupit z davu a nést Ježíšův kříž tím, že zde budeme fungovat pro druhé.

Dovolte abych své zamyšlení nad dnešním příběhem ukončil malým, praktickým exkurzem. Rád bych vám nyní představil čtyři základní body, které náš přípravný tým vytýčil jako hlavní vize našeho centra. Moc bychom si přáli, aby se naše Společenské centrum, i za vaši podpory, stalo:

- 1) Místem setkávání pro všechny lidi bez rozdílu věku, pohlaví, rasy, vzdělání a náboženského vyznání.
- 2) Aby poskytovalo prostor všem, kteří chtějí plnohodnotným způsobem trávit svůj volný čas.
- 3) Aby nabízelo kulturně společenské a vzdělávací aktivity přispívající k fyzickému, duševnímu i duchovnímu rozvoji jedince.
- 4) A aby zprostředkovalo lidem v závažných životních situacích poradenskou službu.

Mým přáním je, abychom tady na Londýnské naplňovali Kristovo přání a byli zde nejen sami pro sebe, ale především pro druhé kolem nás. Abychom se zajímali o lidi, kteří mezi nás určitě budou přicházet. Abychom dokázali zkoumat jejich potřeby a ukazovat jim, že jsme otevřeným společenstvím, které je ochotno spolu s nimi sdílet jejich radosti i starosti.

Moc si přeji a modlím se, abychom dokázali naplnit trefnou symboliku loga našeho centra. Symbolů a významů je v něm ukryta celá řada. Pro mě je ale v tuto chvíli snad nejpodstatnější symbolika koruny, vytvořené ze tří šipek směřujících vzhůru. Koruna by zde totiž neměla jen asociovat „Královské vinohrady“, v jejichž středu se naše centrum nachází. V první řadě jde o vyjádření skutečnosti, že nad vším tím, o co se zde budeme snažit, je Kristova koruna, která nás všechny spojuje a dává naší službě smysl. Amen.